

Bryssel den 29 september 2017
(OR. en)

12671/17

**FREMP 99
JAI 847
COHOM 103
POLGEN 125
AUDIO 103
DIGIT 196**

NOT

från:	Ordförandeskapet
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Föreg. dok. nr:	12112/17
Ärende:	Icke-officiellt dokument från ordförandeskapet inför rådet (allmänna frågor) den 17 oktober 2017 – Årliga rättsstatsdialogen

För delegationerna bifogas ett icke-officiellt dokument från ordförandeskapet för diskussion vid rådets möte (allmänna frågor) den 17 oktober 2017.

Allmänna rådets möte den 17 oktober 2017

Rättsstatsdialogen

**Icke-officiellt dokument från det estniska ordförandeskapet
”Mediepluralism och rättsstatsprincipen i den digitala tidsåldern”**

Inledning

Genom slutsatserna från rådet och medlemsstaterna från december 2014 om att garantera respekt för rättsstatsprincipen **inrättades en årlig rättsstatsdialog** i rådet (allmänna frågor).

Den **första** dialogen ägde rum under Luxemburgs ordförandeskap den 17 november 2015 och den **andra** dialogen den 24 maj 2016 under det nederländska ordförandeskapet i rådet (allmänna frågor).

Vid **utvärderingen av erfarenheterna** som genomfördes av det slovakiska ordförandeskapet i rådet (allmänna frågor) den 15 november 2016, bekräftades att medlemsstaterna önskar fortsätta och fördjupa dialogen.

Tredje rättsstatsdialogen

Mediernas frihet och mångfald är en förutsättning och grundläggande garanti för välfungerande demokratier. Yttrandefrihet, mediefrihet och mediemångfald finns inskrivna i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna och ingår i de grundläggande demokratiska värderingar som Europeiska unionen bygger på.

Som uppföljning av och på grundval av Europeiska kommissionens årliga symposium om grundläggande rättigheter 2016 om mediepluralism och demokrati vill ordförandeskapet uppmana ministrarna att titta närmare på **särskilda utmaningar mot mediepluralism och rättsstatsprincipen till följd av den digitala tidsåldern.**

Öppenheten på digitala plattformar och internet underlättar deltagande, transparent och verklig demokrati. Men samtidigt, i det nya mer sammanvuxna medielandskapet, har den digitala tidsåldern också förstärkt **utmaningar för grundläggande rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen**, eftersom spridning av oriktiga och falska nyheter via sociala medier och internet kan inverka negativt på förtroendet för medierna och kvaliteten i den politiska debatten i frågor som är avgörande för ett demokratiskt samhälle. Digital desinformation i stor skala kan underminera demokratins grundval: det politiska engagemanget hos välinformerade medborgare. Att människor förlorar förtroendet för medierna undergräver också mediernas möjlighet att fylla sin funktion i att avkräva stater, EU och privata aktörer ansvar och därmed bidra till att upprätthålla rättsstatsprincipen. I tider då många, särskilt unga medborgare, **i allt större utsträckning** använder **internet och sociala nätverk** som sin främsta nyhetskälla är det av avgörande betydelse att säkerställa pluralistisk och oberoende information av god kvalitet vilket är en förutsättning för att upprätthålla förtroendet för medierna, även om det är lika viktigt att kunna skilja mellan information som är och information som inte är korrekt och tillförlitlig.

I syfte att diskutera denna utmaning anordnade det estniska ordförandeskapet den 12 juli 2017 ett **informellt expertseminarium** i Bryssel om mediemångfald och rättsstatsprincipen i den digitala tidsåldern. I seminariet deltog företrädare för EU:s medlemsstater, EU-institutionerna, EU:s byrå för grundläggande rättigheter, Europarådet, journalister och medieföretag, det civila samhället och den akademiska världen. En sammanfattning av seminariet finns i dokument 12112/17.

Under seminariet diskuterade deltagarna vad olika aktörer – såsom medlemsstaterna, EU-institutionerna, icke-statliga organisationer och medieföretag – kan göra för att säkerställa uppgifters trovärdighet, förtroendet för medierna och en politisk debatt baserad på korrekt information i den digitala tidsåldern. **Pluralistiska, oberoende och trovärdiga mediers** betydelse som demokratins och rättsstatens väktare kan inte överskattas. Om förtroendet för medierna går förlorat kan deras möjlighet att uppfylla denna avgörande funktion undergrävas. Seminariet konstaterade att även om utmaningarna är många och kräver nya strategier så är censur en tydlig gräns som inte får överskridas. Deltagarna framhöll att lagstiftare, journalister, utgivare och mellanhänder på internet har ett gemensamt ansvar, vilket även gäller medborgarna i egenskap av konsument av information. Flera talare påpekade att det inte går att reglera allt genom lagstiftning eller självreglering. Mediekompetens från tidig ålder, och hos vuxna, är avgörande för att konsument av information ska kunna upptäcka falska eller vilseledande uppgifter, och även förstå motiven och källorna bakom falska nyheter.

Ordförandeskapet vill gärna diskutera dessa frågeställningar ytterligare under den tredje rättsstatsdialogen med utgångspunkt i följande frågor:

- Fråga 1:** Vad anser ni vara de allvarligaste hoten mot rättsstatsprincipen, demokratin och de grundläggande rättigheterna i den digitala tidsåldern och i den nya mediemiljön? Utbyt gärna erfarenheter av hur dessa utmaningar kan hanteras.
- Fråga 2:** Vad kan medlemsstaterna göra för att stödja journalister, utgivare och mellanhänder på internet när det gäller att säkerställa journalistikens kvalitet och tillförlitligheten i information som publiceras? Utbyt gärna utmaningar och bästa praxis från nationell nivå.
- Fråga 3:** Mediekompetens spelar en avgörande roll för att upprätthålla förtroendet för medierna genom att läsarna, lyssnarna och tittarna kan skilja på tillförlitliga och otillförlitliga informationskällor. Vilken är medlemsstaternas roll när det gäller att se till att EU:s medborgare i alla åldrar har tillräcklig mediekompetens?

Dialogens organisation

Efter en presentation av ordförandeskapet och direktören för EU:s byrå för grundläggande rättigheter kommer kommissionen och medlemsstaterna att uppmanas att dela med sig av sina synpunkter på grundval av dessa tre frågor. Efter diskussionen kommer ordförandeskapet att utarbeta **slutsatser från ordförandeskapet**.

Ordförandeskapet kommer i samarbete med sina partner i ordförandeskapstrion att översända ordförandeskapets slutsatser till relevanta förberedande organ inom rådet för vidare behandling. Ytterligare uppföljning kan eventuellt övervägas när rådet på nytt utvärderar rättsstatsdialogen före utgången av 2019.

